

Zarathuštra, Hermes, Mojžíš a Ježíš Nazaretský

Pietro Archiati

V duchovní vědě Rudolfa Steinera se rozlišují čtyři bytostné články člověka:

1.

Především máme každému známé fyzické tělo, sestávající z nerostné hmoty.

2.

Potom máme „tělo“ životních sil, cosi na způsob vitálního těla, nazývaného éterné tělo nebo také tělo utvářejících či tvořivých sil. Je tím míněna celistvost sil budujících fyzické tělo, starajících se o růst. Éterné tělo je také nositelem paměti, vzpomínky a myšlenky.

3.

Třetím článkem jsou síly duše, tvořící „duševní“ neboli astrální tělo. To míváme většinou na mysli, hovoříme-li o „duši“: Je světem všech vnitřních prožitků, všech vášní, pudů a žádostí. Duše má - říká to již slovo vášeň - útrpný charakter. Její sympatie a antipatie přicházejí a zase odcházejí jakoby samy od sebe. Astrální tělo žije vždy v současnosti, v okamžiku, je odpovědí na podněty přicházející z prostředí.

4.

Čtvrtým bytostným článkem člověka je Já, individuální duch. Já je ve své povaze tvořivé: Člověk své Já prožívá, když je v myšlení i v jednání tvořivý, nápaditý.

Budeme-li vycházet z tohoto obrazu člověka, můžeme se podívat na některé výsledky duchovně-vědeckého bádání Rudolfa Steinera, jež mají velký význam pro pochopení vývoje jednotlivých náboženství. V

následujícím textu některé obsahy prostě převyprávím; jsou míněny jako podnět pro vlastní myšlení každého čtenáře.

Zarathuštrovo astrální tělo bylo ve své dokonalosti věrným obrazem všech zákonů a sil sluneční soustavy se slunečním duchem jako ústředním bodem. Toto astrální tělo se po smrti nerozplynulo, nýbrž zůstalo existovat jako souvislá jednotka. Později se spojilo s individualitou Herma - Herma Trismegista, Herma třikrát největšího - zakladatele egyptského náboženství.

Duchovní svět nepodléhá zákonu výlučnosti, platnému pro hmotný svět. Lidé zvláště pokročilí ve svém vývoji mohou ve výjimečných případech své dokonalé bytostné články spojit s jinou individualitou, která má splnit jistý úkol pro lidstvo. A tak tomu je u Zarathuštry, obsáhlého ducha, jenž mohl egyptskému Hermovi dát své astrální tělo.

Když vznikalo židovské náboženství, poskytl tentýž Zarathuštra své éterné tělo Mojžíšovi. Éterné tělo je jakoby tělem vzpomínek: ve formě obrazů uchovává všechny zkušenosti, které člověk v pozemském životě nasbíral. Je jako živá obrazová kronika. Díky tomu, že v sobě Mojžíš nesl Zarathuštrovo éterné tělo, dokázal v mocných obrazech podat vývoj člověka a Země, jak to učinil v První knize Mojžíšově, v Genesi.

Éterné tělo je svým způsobem tělem časovým, astrální tělo tělem prostorovým, ohniskem duševních sil, které jsou rozšířeny všude v prostoru, soutokem proudů spojujících člověka s celým světem. „Astrální tělo“ znamená „hvězdné tělo“, hvězda se latinsky nazývá astrum. Hermes, jenž v sobě nesl Zarathuštrovo astrální tělo, se dokázal pohroužit do astrologicko-astronomických tajemství prostoru.

Vidíme tedy, jak se Zarathuštra skrze Herma podílí na vzniku egyptského náboženství a skrze Mojžíše na vzniku náboženství židovského. Později pak, v šestém století před přelomem věků, v téže době, kdy v Indii žil Buddha, se Zarathuštra vtělil v Chaldejci, kde došlo k dalšímu setkání s hebrejskou kulturou v době babylonského zajetí. V tomto životě se navrátil se Zarathuštra jmenoval Zara- tas neboli Nazaratos. O něm se mnohokrát zmiňují i historické prameny.

V následujícím vtělení se pak Zarathuštra rodí jako Ježíš Nazaretský, ten, o němž mluví Matoušovo evangelium. Tento zarathuštrovský Ježíš se v třicátém roce svého života stává nositelem Krista na základě toho, že se jeho Já stáhne z trojčlenného (fyzického, éterného a astrálního) těla a poskytne tím kosmickému Kristovu Já možnost spojit se s touto trojitou lidskou přirozeností.

Z tohoto pohledu je Zarathuštra v dějinách lidstva vůdčí individualitou, která v průběhu tisíciletí učinila všechno, co bylo v jejích silách, aby si lidé vážili života na Zemi. To nakonec umožnilo vtělení „velké aury“, slunečního ducha. Sestoupení Krista na Zemi v sobě shromažďuje všechny síly lásky k Zemi, k místu, na němž člověk prochází svým vývojem ke svobodě a lásce.